

[H. C. Andersen.]

sæd og skik, at man overgiver ligene til ilden. Den tid kan komme, men det vanskelige ved lovgivningen er her, at vi befinder os i en overgangstid. Derfor havde jeg egentlig gerne set, at man var blevet stående ved de nugældende bestemmelser endnu en tid. Jeg så gerne, at vi var blevet stående ved den lov, vi har på dette område, og som vi lever vel under, eller at vi var blevet så nær ved den, som det overhovedet er gør ligt.

Hvad angår fundne lig — man finder dem undertiden på stranden — eller opgravede rester af det menneskelige legeme, har jeg personlig intet imod, at man overgiver disse rester til ilden. Rent personligt har jeg intet imod det.

Jeg tror, at meningerne om en lovgivning af denne art er delte. Der vil komme ret stærke brydninger mennesker imellem angående dette lovforslag. Derfor er jeg fuldstændig enig med socialdemokratiets ordfører i, at man bør overgive lovforslaget til en grundig udvalgsbehandling.

Malchau: Jeg vil ikke mene, at et lovforslag af den særegne karakter, som det foreliggende forslag har, helt kan afgøres efter rent partipolitiske linier. Jeg vil tro, at der indenfor alle partier er både tilhængere og modstandere af ligbrændingen. Her gør sikkert den personlige, den individuelle indstilling sig gældende. Om man ser på ligbrændingen på den ene eller den anden måde, hænger sikkert i nogen grad sammen med det livssyn, man i det hele taget har. Nogle ønsker sikkert, at ligbrænding overhovedet ikke var tilladt, medens andre formentlig godt kunne tænke sig den som den eneste tilladte form for bisættelse. En Gallupundersøgelse har vist, at man i meget store dele af befolkningen ser med stor velvilje på ligbrændingen, men det blev tillige oplyst, at kun $\frac{1}{5}$ af de udspurgte ønskede selv at blive brændt.

Der kan vel ikke være nogen diskussion om, at efter demokratiske principper må enhver selv have lov til at træffe bestemmelse om, hvorvidt han efter sin død skal brændes eller ikke. Derfor kan der sikkert heller ikke blive nogen uenighed om lovforslagets § 2, stk. 1, punkterne 1 og 2, hvorefter ligbrænding kan finde sted, enten når den afdøde har truffet bestemmelse om, at hans lig skal brændes, eller dersom den afdøde ved sin død var medlem af en af justitsministeriet godkendt ligbrændingsforening.

Enigheden hører derimod sikkert op, når vi kommer til lovforslagets § 2, stk. 1, punkt 3, hvorefter også en afdøds pårø-

rende under visse forudsætninger kan træffe bestemmelse om ligbrænding. En tilsvarende bestemmelse fandtes iøvrigt også i det lovforslag, som daværende justitsminister Zahle fremsatte i 1931, men bestemmelsen udgik under lovforslagets behandling her i tinget.

Dansk Ligbrændingsforening fremhæver som begrundelse for forslaget den stærkt stigende interesse for ligbrænding. Således siger man, at medlemstallet i foreningen siden 1939 er steget med ca. 140 pct., og man hævder, at dette endda kun giver et ufuldstændigt udtryk for befolkningens tilslutning, idet mellem 25 og 50 pct. af de brændte overhovedet ikke har været medlemmer. Det er jo Dansk Ligbrændingsforening, der har rettet henvendelse til justitsministeriet om revision af loven af 14. marts 1931 med forslag til forskellige ændringer i den nugældende lov. Man hævder endvidere, at antallet af ligbrændinger er steget meget stærkt i de forløbne år, siden loven af 1931 trådte i kraft; således blev der i 1948 benyttet ligbrænding ved 17,7 pct. af alle bisættelser. Videre hævdes det, at Danmark har en meget høj ligbrændingsprocent i sammenligning med andre lande, den er også højere end i de andre skandinaviske lande, hvor der vel at mærke er en meget videre adgang til ligbrænding end i Danmark. De nævnte forhold og den omtalte udvikling herhjemme skulle efter Dansk Ligbrændingsforenings mening underbygge og motivere kravet fra foreningen om udvidelse af adgang til ligbrænding her i landet, og det samme mener justitsministeriet vel, da man har optaget disse krav i nærværende lovforslag. Jeg er nu af den modsatte anskuelse, jeg mener tværtimod, at udviklingen har vist, at adgangen til ligbrænding benyttes i så stor udstrækning med den nugældende lovgivning, at en udvidelse af denne adgang ikke synes særlig påkrævet.

Jeg vil gerne i denne forbindelse sige, at hensynet til de øvrige skandinaviske lande naturligvis vejer til i overvejelserne, når der skal tages stilling til dette lovforslag, altså til de nye bestemmelser, navnlig i § 2, stk. 1, punkt 3. Vi skal og bør i så vid udstrækning som muligt være på linie med disse vore nordiske broderlande også på lovgivningens område, men det alene kan dog ikke være afgørende for vor stilling til lovforslaget på dette punkt.

Lad mig med det samme sige, at jeg personlig intet har imod ligbrænding, der er intet forbud herimod i bibelen, og jeg finder ikke, at ligbrænding er stridende imod den kristne lære, imod religiøse eller andre synspunkter. Min personlige stilling kan dog